

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Факультет наземних споруд і аеродромів
 Кафедра аерокосмічної геодезії та землеустрою

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФНСА

[Signature]
 Віктор КАРПОВ
 «04» вересня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
[Signature]
 Анастасія ПОЛУХІН
 «18» 09 2023 р.



Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Управління земельними ресурсами»

Освітньо-професійна програма: «Автомобільні дороги і аеродроми»

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	Форма сем. контролю
Денна	1	120/4	17	17	86	-	Диференціальний залік- 1 с

Індекс: РМ-5-192-2/23-3.3



Робочу програму навчальної дисципліни «Управління земельними ресурсами» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Автомобільні дороги і аеродроми», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-5-192-2/23, № РБ – 5-192 – 2/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

PhD, доцент, доцент кафедри аерокосмічної
геодезії та землеустрою _____

Наталія ІЩЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри аерокосмічної геодезії та землеустрою, протокол № 11 від «28» 08 2023 р.

Завідувач кафедри аерокосмічної
геодезії та землеустрою _____

Юрій ВЕЛИКОДСЬКИЙ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Автомобільні дороги і аеродроми», спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» – кафедри інфраструктури авіаційного транспорту, протокол № 7 від «29» серпня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Автомобільні дороги і аеродроми» _____

Олександр ДУБИК

Завідувач кафедри інфраструктури
авіаційного транспорту _____

Олександр ДУБИК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету наземних споруд і аеродромів, протокол № 7 від «31» серпня 2023 р.

Голова НМРР _____

Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник



ЗМІСТ

	сторінка
ВСТУП	4
1. Пояснювальна записка .	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни .	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля ..	5
2.3. Тематичний план	6
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ .	7
3.1. Методи навчання .	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна) .	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	7
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.	8



ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Управління земельними ресурсами» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують розуміння фахівців в галузі будівництва автомобільних доріг щодо використання та управління земельними ресурсами.

Метою викладання дисципліни є вивчення сутності і закономірностей розвитку управління земельними ресурсами та вивчення методів і механізмів управління.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: ознайомлення з сучасною системою управління земельними ресурсами; оволодіння сучасною нормативно-правовою базою управління земельними ресурсами; опанування сучасними технологіями та процедурами управління України у сфері земельних відносин; оволодіння нормами земельного законодавства; формування схильності до активного використання сучасних технологій та процедур управління земельними ресурсами.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен навчитись:

ПРН4. Приймати ефективні рішення в умовах неповної /недостатньої інформації та суперечливих вимог, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики.

ПРН7. Організовувати презентації результатів досліджень та проєктів, аргументації власної позиції, ведення дискусій з професійних питань

ПРН13. Володіти основними методами аналізу та визначення ризиків, загроз і небезпек при проектуванні, будівництві, експлуатації будівель та інженерних споруд.

ПРН14. Апробувати та впроваджувати у практичну діяльність отримані результати наукових досліджень.

ПРН15. Володіти основними методами контролю за технологією виконання будівельних та ремонтних робіт на аеродромах і об'єктах дорожньої інфраструктури

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

ЗК1. Здатність приймати обгрунтовані рішення.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність генерувати нові ідеї в галузі будівництва та цивільної інженерії.

ЗК5. Здатність самостійно оволодівати знаннями.

ЗК6. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обгрунтовують, до фахівців і нефахівців галузі.

ФК2. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та інноваційної діяльності.

ФК3. Здатність розробляти та реалізовувати проєкти у сфері дорожнього та аеродромного будівництва, а також дотичні міждисциплінарні проєкти.

ФК6. Здатність здійснювати моніторинг та прогнозування руйнувань, розробляти заходи з мінімізації ризиків у будівництві та цивільній інженерії.

ФК12. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні економічно-, енерго- та ресурсоефективні будівельні технології.



1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Водовідвідні та дренажні системи доріг та аеродромів», «Сучасні технології в будівництві доріг і аеродромів», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме «Виробнича практика з будівництва автомобільних доріг і аеродромів», «Переддипломна практика», «кваліфікаційна робота»

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю, а саме: **модуля №1 «Управління земельними ресурсами»**, який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення диференційованого заліку та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Інтегровані вимоги модуля №1: знати: особливості функціонування управління земельними ресурсами в суспільному виробництві, сутність, зміст і методи управління земельними ресурсами; зміст і напрямки розвитку систем управління земельними ресурсами на основних етапах розвитку держави; закономірності розвитку управління земельними ресурсами, його позитивні і негативні тенденції; правові, економічні, організаційно-адміністративні та землевпорядні механізми управління земельними ресурсами; методи проектування та моделювання організаційних систем управління земельними ресурсами. Вміти: здійснювати аналіз і дати оцінку соціально-економічній сутності і змісту заходів з управління земельними ресурсами; встановити тенденції розвитку управління земельними ресурсами на території України, в регіонах та на підприємствах;

Модуль 1. «Управління земельними ресурсами»

Тема 1. Теоретичні основи управління земельними ресурсами

Земля як цілісний об'єкт управління. Сутність управління земельними ресурсами: поняття, об'єкт, суб'єкт, предмет, мета, завдання, функції та принципи.

Тема 2. Інституційний механізм системи управління земельними ресурсами

Система суб'єктів управління земельними ресурсами на всіх ієрархічних рівнях. Органи державного управління. Компетенція вертикальної ієрархії в галузі управління. Основні принципи та підходи до проектування організаційних систем управління. Метод організаційного моделювання розподілу повноважень і відповідальності в існуючій організаційній системі управління. Підготовка кадрів для державних земельних органів

Тема 3. Інформаційне забезпечення системи управління землекористуванням

Теоретичні основи інформаційного забезпечення. Земельно-кадастрова інформація. Грошова оцінка земель - як механізм управління. Експертна грошова оцінка земельних ділянок. Планово-картографічне забезпечення. Моніторинг земель, як інформаційна функція для забезпечення прийняття управлінських рішень, спрямованих на оптимізацію використання земель.

Тема 4. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами

Конституційні основи управління земельними ресурсами. Земельний кодекс – правова основа управління землекористуванням. Нормативно-правові акти у сфері управління земельними ресурсами. Поняття стандартів, норм і правил, регламентів та інструкцій Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами.

Тема 5. Сутність управління землями сільськогосподарського призначення



Сутність управління сільськогосподарськими землями, як основи виробництва сільськогосподарської продукції та сировини для інших галузей. Процес відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва та недоодержаного доходу.

Тема 6. Сутність управління земельними ресурсами несільськогосподарського призначення

Специфіка управління несільськогосподарських категорій: землі житлової та громадської забудови; землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; землі оздоровчого призначення; землі рекреаційного призначення; землі історико-культурного призначення; землі лісгосподарського призначення; землі водного фонду; землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Особливість управління земельними ресурсами на регіональному та місцевому рівнях.

Тема 7. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки

Поняття ринку та ринкової економіки. Земельна ділянка як об'єктом права власності. Трансформація форм власності на землю. Ринковий механізм управління земельними ресурсами. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель.

Тема 8. Функції управління земельними ресурсами

Порядок встановлення та зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Планування використання земель. Землеустрій. Контроль за використанням та охороною. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

2.3. Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль № 1 «Управління земельними ресурсами»					
1.1	Теоретичні основи управління земельними ресурсами	1 семестр			
		14	2	2	10
1.2	Інституційний механізм системи управління земельними ресурсами	14	2	2	10
1.3	Інформаційне забезпечення системи управління землекористуванням	14	2	2	10
1.4	Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами	14	2	2	10
1.5	Сутність управління землями сільськогосподарського призначення	14	2	2	10
1.6	Сутність управління земельними ресурсами несільськогосподарського призначення	14	2	2	10
1.7	Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки	14	2	2	10
1.8	Функції управління земельними ресурсами	15	2 1	2	10
1.9	Модульна контрольна робота №1	7	-	1	6
Усього за модулем № 1		120	17	17	86
Усього за 1 семестр		120	17	17	86
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86



3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: презентації; кейсів (студенти повинні дослідити реальні ситуації, що виникають при проведенні фінансового аналізу діяльності підприємства, розробці інвестиційних проектів); мозкової атаки, семінарів-дискусій, роботи в малих групах.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1 Земельний кодекс України: Закон від 25.10.2001 № 2768-III. // Редакція від 19.11.2022
База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
- 3.2.2 Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціалізації, практики: монографія / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Р.М. Курильців, Т.М. Прядка, Н.А. Третяк; [за заг. ред. А.М. Третяка]. – Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. – 227 с.
- 3.2.3. Управління земельними ресурсами: [навчальний посібник] / Г.І. Шарий, В.В. Тимошевський, Р.А. Міщенко, І.А. Юрко. – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 172.
- 3.2.4 Радзій В.Ф. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій. Луцьк : Вол. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 130 с.

Допоміжна література

- 3.2.5 Новаковська І.О. Управління міським землекористуванням: монографія. – К.: Аграр. наука, 2016,–304 с.
- 3.2.6 Новаковська І.О. Управління земельними ресурсами. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи. - НАУ-друк, 2016.– 32 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1 www.zakon.rada.gov.ua
- 3.3.2 <https://www.ukrstat.gov.ua/>
- 3.3.3 <https://land.gov.ua/>



4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів
	Денна форма навчання
	1 семестр
Модуль № 1 «Управління земельними ресурсами»	
Види навчальної роботи	бали
Виконання практичних завдань	8*10б=80
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>
Виконання модульної контрольної роботи №1	20
Усього за модулем №1	100
Усього за дисципліною	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А**, **87/Добре/В**, **79/Добре/С**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.



(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	18.09.23	Редченко С.В.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				